

NEDA MRINJEK KLISKA

## 13 ARHITEKTONSKIH RAZGOVORA

DAVOR SALOPEK

## 13 TALKS ON ARCHITECTURE

DAVOR SALOPEK

The book "13 talks on architecture" is a collection of interviews conducted between October 1978 and January 1982 between the architect Davor Salopek and his colleagues: the architects Stjepan Planić, Igor Emili, Zdenko Kolacio, Juraj Neidhardt, Neven Šegvić, Radovan Horvat, Božidar Rašica, Sena Sekulić-Gvozdanović, Branko Hrs, Damir Perinić, Boris Magas, Vojtjeh Delfin, and the civil engineer Boris Bakrač. The common thread of all the interviews is a set of identical questions ranging from very personal ones to those related to the design process itself or those that address some very complex issues such as: the artistic component of architecture, the relationship between theory and practice, architecture and urbanism, the role of the architect in the society, the role of the user in program development, the relationship between investment and quality, creativity and engineering in education, localism and regionalism in architecture. However, each talk is quite specific and unique since the personality of each individual is gradually revealed through Salopek's individual and sophisticated approach. The author received the "Neven Šegvić" award for his publishing work and criticism.



Arhitekti Salopek, Matica hrvatska u Petrinji, Oris, UPI-2M Petrinja, 2017.

Str. 180, uvodnik, proslav, kazalo imena, ilustrirano [23,7/16,7 cm, cb, hrvatski, meki uvez]

Urednik: Davor Salopek  
Recenzentica: Željka Čorak  
Prijevodi: Dubravka Vučić, Viktorija Jureković  
Lektura: Tonka Pezelj  
Graficko oblikovanje i prijelom: Kuna zlatica  
Tisak i uvez: Tiskara Zelina d.d.

ISBN 978-953-6668-70-0  
CIP 000976390 [NSK Zagreb]

Kraj sedamdesetih godina prošloga stoljeća vrijeme je preispitivanja postavki moderne. Christopher Alexander izdaje knjigu *The Timeless Way of Building*, a stadion na Poljudu netom je završen. Časopis „Čovjek i prostor“ – glasilo Udruženja arhitekata Hrvatske koje od 1954. kontinuirano prati arhitektonske realizacije, s tadašnjim glavnim i odgovornim urednikom Davorom Salopekom na čelu – prilikom redizajna 1978. godine uvodi rubriku „Razgovor“.

Knjiga *13 arhitektonskih razgovora* zbirka je razgovora objavljenih u časopisu „Čovjek i prostor“, koje je arhitekt Davor Salopek vodio s nizom sugovornika u razdoblju od listopada 1978. do siječnja 1982. On pritom ponešto mijenja osnovnu anketnu formu i prilagođava je svojim sugovornicima. Svakom razgovoru prethodi biografija sugovornika, koja je dopunjena u odnosu na onu izvorno objavljenu u časopisu. Njegovi sugovornici bili su: arhitekti Stjepan Planić, Igor Emili, Zdenko Kolacio, Juraj Neidhardt, Neven Šegvić, Radovan Horvat, Božidar Rašica, Sena Sekulić-Gvozdanović, Branko Hrs, Damir Perinić, Boris Magas i Vojtjeh Delfin, te Boris Bakrač, inženjer građevinarstva. Razgovor ih je nakratko zaustavio u različitim razdobljima života, neke gotovo pred kraj života, neke u najproduktivnijim godinama, s upravo realiziranim značajnim projektima. Područja pro-

fesionalnog interesa sugovornika različita su – od arhitekture, urbanizma, znanstvenog rada, edukacije budućih arhitekata, do upravljanja gradnjom i politike. Neki djeluju u većim gradovima, neki u manjim, a neki u inozemstvu. Svi su redom izuzetno zanimljivi sugovornici.

Osnovnu nit razgovora čini niz gotovo istih pitanja, od vrlo osobnog pitanja o tijeku stvaralačkog procesa, o umjetničkom u arhitekturi, odnosu teorije i prakse, odnosu arhitekture i urbanizma, ulozi arhitekta u društvu, ulozi korisnika u razvoju programa, odnosu investicije i kvalitete u arhitekturi, odnosu kreativne i inženjerske komponente u edukaciji te o autohtonosti i regionalizmu u arhitekturi. Pomoću nekih od tih pitanja očitavamo odnos prema tada aktualnom postmodernizmu u arhitekturi, kao i okvir tadašnjih društveno-ekonomskih okolnosti, a neka su gotovo bezvremenska pitanja s kojima se susreće svaki djelatni arhitekt.

Zbog tek blago moderirane anketne forme moguće je međusobno usporediti stajališta sugovornika o sličnim temama. No način na koji Davor Salopek vodi razgovor zapravo je najveća kvaliteta. Istančan pristupom sugovorniku svaki razgovor dobiva specifičan tijek i ton te u odgovorima naziremo osobnost svakog sugovornika. Možemo čuti zanos kojim Stjepan Planić objašnjava tijek stvara-

lačkog procesa zgrade Napretkove zadruge na uglu Gajeve i Bogovićeve ulice, počevši crticom o skijaškom danu na Medvednici, a završivši rečenicom „Danas, ipak, letimo drukčije“; osjetiti temperament profesora Nevena Šegvića već u prvoj rečenici, dok profesorica Sena Sekulić-Gvozdanović ostrim protupitanjem na uvodno pitanje ukazuje na položaj žene u arhitekturi. Svaki sugovornik između redaka potvrđuje neupitnu pripadnost zagrebačkoj školi arhitekture, a profesor Boris Magas svojim odgovorima gotovo da ocrtava njezine konture.

Zbirka je to koja se brzo i lako cita, tjerajući nas da pročitamo što o određenoj temi misli onaj sljedeći sugovornik, a teme su bliske svakom arhitektu. U današnje vrijeme sveopće dostupnosti novih sadržaja tesko dostupni sadržaji iz prošlih vremena bivaju zapostavljeni. Stoga je hvalevrijedna inicijativa da se oni ponovno prezentiraju u novoj formi i pritom osvijesti trajnost iste misli kroz generacije.

Uvodnik „Baštinjene misli“ napisala je Karin Šerman, a biografije sugovornika Tomislav Premerl, Franjo Marinković, Davor Salopek i dr. Davor Salopek dobio je za knjigu *13 arhitektonskih razgovora* nagradu „Neven Šegvić“ za publicistički, kritički, znanstvenoistraživački i teorijski rad na području arhitekture i urbanizma za 2017. godinu.